

D'auxiliar a director general, passant pertot arreu

Oliu, l'ofici cautelós

Joan Oliu i Pich (Sabadell, 1921), director general del Banc de Sabadell. Fa 50 anys en l'ofici, i resumeix l'èxit de la seua empresa amb una màxima: "zapatero, a tus zapatos".

Per què li fan tan poc de goig les entrevistes, senyor Oliu?

— Perquè les entrevistes, per agradables que siguin, sempre et posen en la possibilitat que ho interpretin diferent. Un pensa una cosa, la diu d'una manera, el que l'escolta la interpreta d'una altra i l'escriu una mica diferent. També, la nostra professió ens porta a mantenir certa cautela i certa vigilància ambiental. Jo els ho dic als de casa nostra: només us heu de penedir del que dieu, mai del que calleu. I dit això, vostè pregunti i jo contesto.

— *Malament ens ho posa als que fem d'això ofici. Vostè té 67 anys...*

— Sí, però a més a més en tinc 68.

— *Més al meu favor. Segons aquesta edat...*

— Hauria d'estar jubilat. Ja que toca aquest tema, no em fa res ampliar-li'l. Jo, com vostè sap, sóc conseller i director general del banc. Com a conseller, els estatuts fixen l'edat de jubilació als 75 anys. Els executius tenim per norma, encara que no hi ha cap llei, jubilar-nos als 65. Però al nostre consell es va arribar a la conclusió que com aquest any farà 50 anys que hi treballa, a ells, i a mi, ens faria gràcia poder arribar a dir que he complert el cinquantenari. Quan l'hauré complert —a finals d'aquest any— em jubilaré de la primera feina executiva i continuaré en el consell fins als 75. Això és una notícia.

— *Hi ha persones que els afecta terriblement la jubilació. ¿Què opina vostè de la jubilació?*

— Depèn de les circumstàncies de cadascú. Opino que un treballador normal és lògic que desitgi jubilar-se i poder tenir uns anys finals per a fer aquella cosa que no ha pogut i que si tarda no ho farà. I que es jubili als 65 o bé als 60. D'aquí a uns anys, probablement, la jubilació es retardarà per falta de creixements en la població acti-

va i perquè, potser, la vida s'allarga en el sentit que un arriba a una edat amb unes condicions físiques i mentals excel·lents. Aquí depèn de les professions. Si la professió és d'una vida física activa, indiscutiblement l'edat pesa. Si és intel·lectual, de vegades és una llàstima que una persona en plenitud de facultats s'hagi de jubilar. Per a mi no hi ha res escrit.

— *A vostè no li fa cap gràcia jubilar-se...*

— No és que no em faci cap gràcia: ho tinc assumit. La meua serà una jubilació ideal, perquè deixaré la feina executiva i continuaré formant part del consell, sense desvincular-me de la feina que m'ha ocupat durant 50 anys. I si vostè mira la seva pletòrica i envejada joventut, veurà que això pesa.

— *Es a dir, vostè s'estarà al banc mentre viurà.*

— Mentre tindrè totes les facultats, fins als 75 anys. Perquè podré aportar l'experiència, encara que quan més va el món, menys serveix l'experiència. Fixi's: en la meua professió han passat més coses en els últims 10 anys que en els altres 40 anteriors.

— *¿I per què és així?*

— Si vostè ha anat seguint l'evolució bancària, veurà els nous productes de la banca, els canvis generacionals, la gran transformació del negoci bancari. Això ha passat en la banca i en totes les activitats. Abans feien un mostrari de blau i gris, i durava molts anys. Perquè la gent només vestia blau i gris. I ara, a cada mig any, han de pensar la moda com serà. En banca, quasi quasi, ha passat igual.

— *Senyor Oliu, ¿per què són ara tan importants els banquers?*

— Amb bona lògica, perquè els bancs són empreses molt importants. En tots els aspectes.

— *Però fa uns anys també eren em-*

preses importants i els banquers no anaven a l'ordre del dia en els mitjans de comunicació.

— Fa uns anys, potser es creia que la banca tenia un pes específic superior a l'actual. El que passa és que aquell pes es tenia com a supersecret, com a tancat. Era un misteri. Abans eren unes entitats supertancades i ara s'han airejat, potser, excessivament. ¿Per què són tan importants? Perquè l'economia mou els països, siguin de l'est o de l'oest. Ara i sempre.

— *No em negarà que Mario Con-*

de...

— Surt més al públic, però jo no sé si té més pes o més influència que havia tingut el president del Banesto de fa 30 anys.

— *¿Per què s'han polititzat tant els bancs i les caixes?*

— Jo no ho noto.

— *No em referia al Banc de Sabadell.*

— *¿Per què s'ha polititzat la banca? Perquè hem seguit els temps. Perquè fa uns anys que la política a Espanya té importància.*

— *¿Vostè va entrar de grum al banc?*

— Home, ben bé de grum no, perquè jo ja tenia 19 anys. Vaig entrar d'auxiliar.

— *¿Em pot explicar la trajectòria?*

— Doncs miri: d'auxiliar a director general, passant pertot arreu. Pensi que jo vaig entrar en un banc que era un banc d'una població, que tenia 40 empleats, i que penso deixar-lo en 4.000 empleats i 300 oficines. Això s'ha fet en aquests 50 anys.

— *I m'han assegurat que vostè és el responsable d'aquest creixement.*

— No, és una obra de tots.

— *Que la vida del banc ha crescut al mateix ritme que vostè: d'auxiliar a director general.*

— Això, en part, és cert, però jo he d'explicar-li-ho. Jo li faré una breu història del banc. Es va crear el 1881, a l'època de la *febre de l'or*. El banc es crea amb una idea molt simple: per poder comprar carbó i llana, perquè la majoria dels fundadors del banc, cent-vint-i-set famílies, pertanyien a la indústria tèxtil llanera. Es va crear com un banc de negocis i es va transformar en un banc comercial. Va arribar la guerra i el problema de les primeres matèries, i el banc va arribar a la conclusió que "zapatero, a tus zapatos": que la llana i el carbó se'ls comprin els industrials; que el banc ha de fer de banc i deixar-los els diners. I s'ha acabat. Llavors, una persona, Francesc Monrràs i Ustrell, que fou el meu mestre quasi fins a la seva mort, l'any 77, era el director general, i em distingí, al cap de poc del meu ingrés al banc, l'any 40, amb la seva confiança. I vaig esdevenir el seu ajudant al llarg de tota la vida professional. Cal aclarir que aleshores tenia tan sols 19 anys i que hi havia una gran mancança de personal com a conseqüència de la guerra i el llarg servei militar.

— *¿Per què, mentre la majoria de bancs estaven en crisi, el seu no la coneixia?*

— Per això que li he dit fa un instant: "zapatero, a tus zapatos", que en diuen els castellans. Aquí ens trobem que ve la guerra i el nostre banc torna a nàixer. Torna a nàixer perquè durant la guerra havia estat a la zona roja, i tot allò de la moneda roja. Llavors torna a començar amb els bitllets de sèrie i amb la plata. I això ens fa ser cauts, junt amb les trajectòries que ha conegut el banc. I decidim que no tindrem

"En la meua professió han passat més coses en els últims 10 anys que en els 40 anteriors".

negocis propis. No tindrem indústries. La banca, en general, va tenir problemes importants a partir del 73, perquè estava immersa en negocis. Vostè ho haurà sentit mil vegades: "els bancs són els amos de les indústries". I ve el 73. I per ser els amos de les indústries, van tenir molts problemes perquè en les seves indústries hi va haver una reconversió.

Nosaltres sempre hem seguit una política de ser conscients de quines eren les nostres dimensions. Érem un banc local i ara som un banc mitjà, el novè banc del país, però ¡alerta!, segons quines operacions el banc no les fa. Aquí ens ve a nosaltres una empresa i ens diu: escolti, que oferim una operació d'ics mils milions de pessetes; i els diem: s'equivoquen de banc, vostès. Vostès ja s'ho mereixen, això, però nosaltres no som tan importants. La nostra clientela és la petita i mitjana empresa, i els particulars. I sempre els hem mantingut a base d'un tracte personal. Això que ara es posa tan de moda, nosaltres ho hem fet tota la vida. La gran empresa que vulgui treballar amb nosaltres, que sigui per usar la nostra agilitat, però no el nostre pes i el nostre volum, perquè és poc. No podem ser els seus banquers.

— A pesar del poc volum, que vostè diu...

— Jo no dic que sigui poc volum. El

volum adequat.

— ... el Banc de Sabadell està creixent. I creix, si no vaig equivocat, cap a València.

— Jo li ho explico. Nosaltres tenim una política de creixement, sempre d'acord amb les nostres forces. La segona oficina, per exemple, no va ser Barcelona, no. Barcelona va ser la vint-i-cinc. En vam obrir vint-i-quatre abans. I ¿per què? Perquè abans d'anar a Barcelona havíem de ser alguna cosa. Primer, els voltants de Sabadell: el Vallès. La província de Barcelona. Catalunya. Arribats aquí, el nostre creixement natural i històric, que coincideix que és una zona de riquesa, és València. I en aquests moments creixem a València i a les Balears. I després, Saragossa, Múrcia i Andalusia occidental.

— A París, també tenen...

— Sí, a París i a Londres. I a Perpinyà. I aquest any obrirem a Tolosa. Tant a Perpinyà com a París, a més de les oficines principals, tenim agències als mercats centrals, per al foment de la nostra clientela agrícola de la zona valenciana, catalana i murciana. La nostra expressió és "Tota la costa mediterrània".

— Senyor Oliu, ¿vostè en què perd el temps?

— Jo no el perdo mai, l'aprofito en altres coses.

— ¿En quines coses l'aprofita?

— M'agrada bastant llegir. Desgraciadament, només puc llegir durant els caps de setmana. I vostè voldrà saber quines coses llegeixo. M'agrada bastant l'assaig. I les coses que escrivia Josep Pla. Jo tinc una finca de pagès, on passo els caps de setmana. M'agrada molt passejar pels camps i enraonar...

— ¿Fa de pagès, vostè?

— No, jo m'ho miro. A la meua edat ja no. Ho vaig fer de jove. Durant la guerra, abans del 19 anys, sí que cava-va.

— ¿Vostè va conèixer Josep Pla?

— Sí, com a conseqüència d'un article que va publicar a la revista *Destino* referent a l'experiència d'un infart. Va coincidir que en aquells moments el senyor Monràs, llavors director general del banc, també va tenir un infart, i això va fer que els senyors Pla i Monràs establissin una cordial relació d'amistat, a la qual jo, com a lector i admirador, m'hi vaig afegir.

— Senyor Oliu, ¿és cert que s'ha fet un pla de jubilació?

— Sí, perquè els plans de jubilació del Banc de Sabadell s'adapten a cada cas, i encara que tingui edat jubitable, crec que em puc beneficiar dels avantatges fiscals, ja que encara em queden anys per endavant.

Miquel Alberola